

ALMATRET A GARBINADA

Setembre del 2001 **NÚMERO 8**

EDITORIAL

Aquest any a més a més del 700 aniversari del poble hem de celebrar també el 50è aniversari de la Llar del productor. Alguns recordaran encara la benedicció de Mossèn Betorz, i tantes i tantes festes.

Han passat els anys i tot i que l'entitat ha desaparegut com a tal, ens resta el local que els socis, amb molt d'esforç, van aixecar. Cal que entre tots el puguem conservar molts anys més.

LA PESTA PORCINA

Sembla que el sector porcí no pot treure's de sobre la clapa de la pesta. El passat 12 de juny tornaven a sonar les alarmes al declarar-se un focus a Soses, al cap de dos dies, la declaració ja era oficial. Les conseqüències immediates van ser prohibir l'exportació de porcs de Catalunya. Ja hi tornàvem a ser, com l'any 97.

Les primeres mesures es van traduir amb els sacrificis massius a les àrees determinades. Però ves per on, al cap d'un mes es declaren uns nous focus a València i Conca. La cosa semblava que es complicava però els sacrificis en un primer moment van aturar la progressió de l'epidèmia.

El 17 d'agost, l'administració, després de prendre unes mesures parcials torna a autoritzar el moviment de porcs, i tot just una setmana després ja hi tornem a ser, un nou brot a Penelles, i ara a Bellmunt, zona on es preveu sacrificar uns 250.000 porcs. Els rebrots són un indicatiu de que les mesures no han estat prou bones, si en un primer moment es marcava un radi de prevenció d'un quilòmetre, mes endavant, es va rebaixar a 500 metres, tot just per 20 metres es va salvar la granja de Penelles on va rebrotar més tard.

Si l'any 97 amb el tema de les indemnitzacions pels sacrificis, les grans empreses integradores es van omplir les butxaques i aquí no passa res, ara potser anem per un camí semblant.

Van passant els mesos i ja no es parla del primer brot de pesta a Soses, potser és el que interessa, però és bo recordar que aquella va ser conseqüència d'unes actuacions negligents per part d'uns individus que van importar mamellons de països amb pesta.

I ara el conseller d'agricultura ens informa que el primer focus tenia el seu origen a Conca; no tardaran pas molt de temps (els de Castella- La Manxa) en tornar la pilota, i es que la culpa, sempre és molt negra.

Des d'un bon començament hi ha hagut errades greus, tant per part de la conselleria d'agricultura, com per l'administració central i les altres autonomies, al no controlar l'origen dels animals. Tots els ramaders sabem el calvari que ens cal passar tan sols per anar a fer un permís d'entrada, o bé unes guies per un altra província.

I en aquest cas, ja s'ha vist, ens han portat els animals sense control, de fora del nostre país, i el que es més greu travessant mitja Europa.

A rebre justos per pecadors!, a nosaltres ens faran la vida impossible, amb revisions de tota mena, per adequar les instal·lacions i més. Fins i tot ens faran portar un registre dels fems.

Si al nostre país hi ha zones saturades de porcí, és perquè s'han permès anteriorment. Quant surt un problema per saturació, el problema és més gros, i ara en paguem les conseqüències tots.

D'altra banda, s'ha de saber que alguns grangers s'hauran d'esperar prop de dos anys per poder tenir un altre cop les seves instal·lacions en plena producció; ja podeu imaginar-vos el que vol dir això.

I mentre aquests lluiten per aixecar el cap, els veritables culpables d'aquesta situació també tardaran al menys el mateix temps per comparèixer davant la justícia, en el cas de que es decideixi a actuar.

Es veu que en aquest país va millor aquell que actua com un mafiós, que no pas aquell que vol treballar per tirar endavant.

En aquest exemplar :

- La pesta porcina
- L'Ajuntament informa
- Salut, altres notícies i curiositats
- No vam néixer ahir
- Pou de la Vila

Inauguració de la Llar del Productor . Any 1951
Fonts Arxiu Històric Gràfic d'Almatret

L'ajuntament informa

Arranjaments de camins- En data 16 d'agost, Medi Ambient ens comunica que concedeix els ajuts que vam demanar a principis d'any (veure nº 6 de La Garbinada), sempre i quant els hi lliurem la factura i el comprovant de pagament el dia 15 de setembre. Tanmateix, en data 13 de setembre, ens informen de la concessió de l'ajut per fer dos dipòsits d'aigua; les condicions, a l'igual que abans, són el lliurament de la factura i del comprovant de pagament el dia 15 de setembre.

Malgrat la falta de temps i la dificultat de fer obres en ple estiu, s'ha procedit a arreglar els camins, amb un pressupost de 3.4 milions de pessetes, de les que Medi Ambient paga 2,056 milions i la resta van a càrrec del municipi. Ha estat materialment impossible fer el mateix en el cas dels dipòsits; s'ha renunciat a l'ajut i l'hem demanat per l'any proper; esperem que ens avisin amb més temps.

En un altre ordre, s'han sol·licitat a la Comunitat Europea, via Consell Comarcal, 1.9 milions per arreglar aproximadament 1.5 Km. del camí dels escambrons amb un rec de doble tractament.

Carretera Riba Roja - Almatret - Mequinença- Ja s'han adjudicat l'estudi i el projecte i han començat els primers treballs de l'estudi sobre el terreny. El mes de juliol, dos representants de l'Ajuntament van mantenir una entrevista a Madrid amb el "Ministerio de Economía", per saber l'estat dels recursos econòmics del Pla Miner (recordeu que la carretera s'ha de fer amb fons europeus de la mineria. Seguim estant sobre el tema.

Pou de la Vila - Disposem de 400.000 pts més per continuar arreglant aquesta zona (200.000 són de l'IEI i la resta de la Diputació).

Mirador de l'Ermita- La Diputació ha concedit 2 milions sobre un pressupost de 3 milions, per fer el mirador; la resta la posarà l'Ajuntament.

Il·luminació del C/ Maials- S'ha arribat a un acord amb la Serosense per tal de adequar la instal·lació del il·luminat públic; el cost va a càrrec del cànon que la companyia ha de pagar a l'Ajuntament. L'empresa també té previst fer una campanya per canviar les instal·lacions antigues de 150 a 220, cosa que permetria netejar els carrers.

Depuradores de l'aigua- S'ha fet una reunió amb l'ACA (Agència Catalana de l'Aigua) per demanar el possible ús de l'aigua sobrant, un cop acabat el tractament; recordem que l'ACA és el Departament de la Generalitat responsable de l'obra.

Casa del C/ Baix- Està pendent de començar la primera fase de construcció, amb una inversió de 1.7 milions de pts. A més l'IEI ens ha donat 500.000 pts per continuar.

Campanya de les mosques- Acabada la campanya, donem les gràcies per la col·laboració i animem a continuar en el futur.

Serveis - Hem dirigit per escrit, la nostra visió sobre la situació de la recollida selectiva de deixalles a Almatret: des de fa molt temps, la resposta de la població ha estat molt positiva però rebem queixes freqüents dels veïns que troben els contenidors plens (principalment els de paper i cartró), sense que els continus avisos que fem a l'empresa responsable tinguin una resposta adient. Pel que fa a la recollida dels residus sòlids urbans, a l'estiu, els camions deixen anar líquids amb mala olor que són un punt d'atracció per les mosques, amb el conseqüent problema sanitari. Sol·licitem l'estudi de les solucions.

També hem dirigit queixa a la Delegació de Sanitat pel deficient funcionament del servei d'urgències a l'estiu: Al mes d'agost la nostra població passa de 500 a 900 habitants (augment similar al d'altres pobles del CAP), pel que no es comprèn la reducció del personal sanitari en aquest període. Sol·licitem l'estudi de la situació i la solució corresponent.

Recordem a totes les dones que tenen opció d'anar als serveis de ginecologia de Lleida o de Serós, segons possibilitats de trasllat; així es va comprometre el Delegat de Sanitat.

Altres - Ja ha començat la segona fase de construcció de l'Arxiu Històric amb el recull i classificació de documents, tan propis com els que puguem trobar als altres arxius; tenim l'ajut de supervisió de tècnics de l'IEI.

Donem les gràcies a totes les persones i entitats que han treballat en equip per aconseguir un estiu amb tantes i tan bones activitats culturals i d'oci.

Informació sanitària : La infestació per "polls"

Al començar la època escolar, és possible que tornin les infestacions per "polls" en la població infantil, malgrat que en la majoria dels casos es mantingui una bona higiene corporal.

- **Què són els "polls"?** - Els polls (*Pediculus Humanus*) són insectes molt petits (entre 2 i 3 mm de longitud), sense ales, amb tres parells de potes que acaben amb una ungla adaptada per agafar-se al cabell o a les fibres de la roba.

Són insectes xucladors que tenen la boca preparada per perforar la pell i xuclar la sang del hoste, per tal d'alimentar-se.

- **Com s'alimenten i on viuen?** - Els polls depenen per complert del seu hoste (persona a la que parasiten) per alimentar-se i viure. Els paràsits adults viuen entre 4 i 6 setmanes; fora del hoste només sobreviuen 24 hores. Les femelles poden arribar a pondre fins a 300 ous (liendres), a una mitjana de 10 ous diaris durant 30 dies; els posen en els cabells on queden fortament adherits.

L'ou s'obre als 10 dies i surt la larva que es fa adulta en dues setmanes. Tan la larva com l'adult s'alimenten només de la sang que xuclen.

Per tal de combatre amb eficàcia les infestacions, és important recordar aquest cicle evolutiu.

- **On es localitzen?** - Els polls del cap es localitzen preferentment en els cabells de la nuca i de la part lateral del cap (per sobre de les orelles) i prefereixen els cabells de llargada mitjana als molt curts o als molt llargs.

- **Com es pot agafar la infestació per polls?** - Així com la infestació per polls del cos està molt relacionada amb la manca de higiene de la persona, no passa lo mateix amb el contagi per polls del cap, que és molt fàcil, encara que els cabells es rentin sovint. El contagi per polls del cap es fa per contacte directe i els polls passen fàcilment d'un cap a l'altre, sobretot en la població infantil.

Un altra manera de contagi és mitjançant els utensilis que toquen els cabells: pintes, raspalls, barrets, fundes de coixí, etc.

- **Com es manifesta?** - La saliva injectada pel poll provoca una reacció inflamatòria local amb un pruíja (picor) acusada, encara que també hi ha portadors que no tenen pruíja. Al rascar-se, augmenta la inflamació i la lesió de la pell, facilitant possibles infeccions.

- **Com es tracta?** - Hi ha productes (medicaments) en forma de xampú i de locions capil·lars que actuen eficaçment contra els polls, les larves i els ous. És prudent que os deixeu aconsellar pel farmacèutic per tal de triar el més recomanat segons la edat o estat de la persona (possible embaràs i períodes de alletament).

bon contacte; tornar a esbandir amb aigua abundant. Rentar el cap d'aquesta manera dos vegades la primera setmana (amb un interval de tres dies) i un cop a la setmana durant dues setmanes més. El tractament es completa amb l'ús de la loció específica durant 3 o 4 dies.

S'ha d'evitar el contacte d'aquests productes amb els ulls i mucoses ja que són irritants. En el cas de que hi toquin, procedir a rentar amb molta aigua.

Un cop s'ha fet el rentat o aplicat la loció i un cop el cabell ja està sec, s'han de treure els ous (liendres) amb una pinta especial.

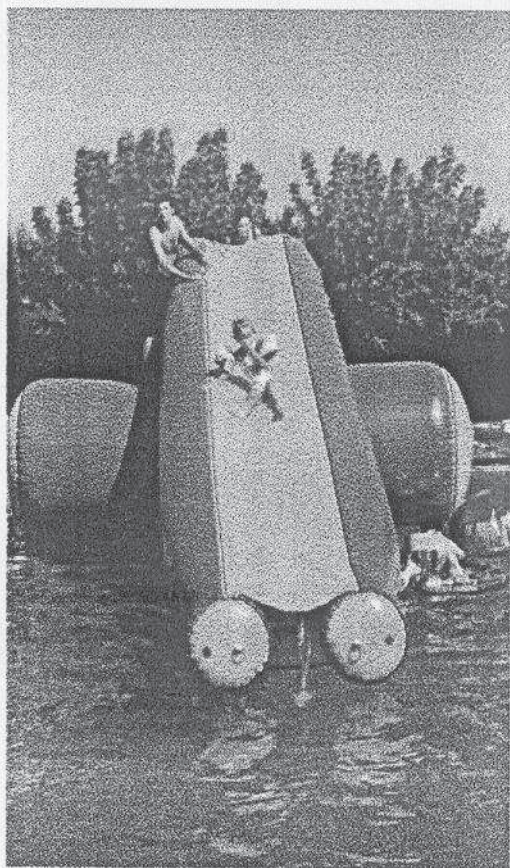
Un cop s'han fet anar aquests medicaments, s'han de rentar bé les mans per eliminar les possibles restes que hi hagin quedat.

Vigilar la presència de polls i/o ous en el cap de les persones de l'entorn de l'afectat; recordar que els ous són petits i blancs i que, a diferència de la caspa, estan fortament adherits al cabell. Per evitar possibles infestacions, es recomana fer el tractament a totes les que hi estiguin en contacte directe.

Rentar la roba amb aigua calenta i la que no es pugui rentar es netejarà en sec i es guardarà en una bossa de plàstic tancada durant dues setmanes.

Els estris del cabell es rentaran amb aigua molt calenta i el xampú, deixant-los en contacte durant 5 o 10 minuts. Recordar que cada persona ha de tenir la seva pinta.

ESPORTS I ACTIVITATS DIVERSES

- Esclerosi múltiple

El dia 8 de juliol es va celebrar a les piscines d'Almatret, per segon any consecutiu, la campanya "Mulla't per l'esclerosi múltiple". La festa va consistir en la tradicional "mullada", el bingo i un partit de futbol sala entre els jugadors de l'Almatret. Entre totes les activitats realitzades es va recollir 120.000 pts (723 €), 34.600 (208'5 €) en donatius i 85.400 (514'5 €) en la venda del material.

Gràcies per la vostra col·laboració.

- 24h de fútbol sala

El primer cap de setmana d'agost (4 i 5) va tenir lloc les vuitenes 24 hores de futbol sala d'Almatret. Va guanyar l'equip de Promocions Loanca de Lleida, el segon classificat va ser l'equip de Llardecans, i el tercer el de Mobles Aguila. L'equip del nostre poble va quedar en novè lloc.

- També durant els mesos d'estiu es va organitzar un torneig de fútbol sala amb participació de sis equips del poble, com ja s'havia fet uns anys abans i on tots en vam divertir molt. Va quedar en primer lloc *Almatret Districte Federal* i finalista *Els Botafogo*.

- El dia 11 d'Agost la comissió va organitzar una **AQUAFESTA**, que va tenir lloc a les piscines i també un gran èxit. Grans i petits van disfrutar pujant i baixant pels tobogans, colxonetes, i atraccions diverses.

- L'APA durant l'estiu va organitzar les següents activitats:

- Esplai/natació

Durant els mesos de juliol i agost els nens/es del poble van assistir al curset de natació i a l'esplai. En aquest últim es va notar un augment de nens/es respecte a l nombre dels anys anteriors.

- Escala en Hi-Fi

El dia 19 es va representar una escala en Hi-Fi. Aquest va estar organitzat per les mares i pares dels actors/actrius, les edats dels quals oscil·laven entre els tres i catorze anys. A l'espectacle hi va assistir gran nombre de públic, el qual va participar i va animar molt als intèrprets, que van donar el millor de sí.

NO VAM NÉIXER ANIR

El passat 15 d'agost dins del marc dels actes del 700 aniversari vam poder assistir a una conferència, sobre la nostra història, a càrrec del Sr. Ramon Camats i Guàrdia, reconegut professor i escriptor lleidatà.

La conferència va tenir lloc a la Llar del Poble i hi van assistir més de 130 persones que van gaudir de com es va desenvolupar l'acte.

En el decurs de la xerrada el Sr. Camats ens va exposar tres possibles teories sobre l'origen del nom del nostre poble, cap de les quals podem donar per definitiva.

Després ens va explicar de forma molt amena com es desenvolupà la història antiga, centrant-la al territori d'Almatret; tocant els aspectes geogràfics, els religiosos, militars, i d'altres.

Una part molt important de la conferència es va centrar en la carta de població, signada l'any 1301, on ens va explicar de forma molt entenedora cada una de les seves parts tant els drets com les obligacions a les que es comprometien els signants.

També va destacar com a fet inusual per l'època la generositat del senyor que eximeix durant 10 anys als seus vassalls de les càrregues senyorials, al mateix temps que els reconeix com a persones jurídiques, fet també inusual en l'època feudal.

Més endavant ens va explicar com ja cap a l'any 1558 es van establir unes Ordinacions Municipals, i va ser llavors quan el poble passà a regir-se per un consell municipal.

A través de les Ordinacions es pot veure quines eren les preocupacions i la manera de viure dels nostres avantpassats.

Per acabar va fer un resum de l'evolució econòmica i demogràfica dels nostres últims 50 anys, i ens va deixar un fil d'esperança pel futur.

S'hi algú està interessat en la transcripció íntegra de la conferència pot treure'n còpia a l'Ajuntament.

EL POU DE LA VILA

(Resum de l'estudi realitzat pel Servei d'Arqueologia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs l'any 2001)

El Pou de la Vila està situat a poc més d'un quilòmetre al nord-oest d'Almatret. Es tracta d'un curs fluvial petit i normalment sec, però que manté una important capa freàtica.

El Pou de la Vila és una notable construcció enfonsada en la llera del barranc, que està formada per una mena de gran bassa de forma rectangular que té l'eix principal en sentit est-oest i que serveix de receptacle per l'aigua.

Pel costat oriental acaba en forma semicircular i això li dona un aspecte absidal que recorda a una església romànica. Té l'accés a través d'unes escales amb els graons fets de lloses i que entren directament a l'aigua. Per sobre, i amb la forma d'un arc triomfal, hi ha un arc escarser que té una pedra amb la següent inscripció: *Any / JJ 1886 IJ.*

El mur que tanca la construcció pel costat occidental és totalment vertical i en una de les pedres superiors hi trobem una altra inscripció: *1792 / Pere Buide.*

El nivell de l'aigua d'aquest pou varia segons les condicions climàtiques anuals, però l'habitual gira entorn als cinc metres de fondària.

El Pou de la Vila d'Almatret té una tipologia que correspon a un model que es troba sobretot a la comarca de les Garrigues. En aquest pou es pot detectar el testimoni d'haver comptat amb una estructura anterior que cal datar entre el segle XIV i XVII. Al segle XVIII es faria ja l'obra de *Pere Buide*. Durant el segle XIX van haver-hi reparacions i algun afegit i, finalment, durant el segle XX es va procedir a la neteja i consolidació del Pou de la Vila.

Aquest pou destaca sobretot per les seves dimensions i per la seva bona conservació. Les construccions relacionades amb la font d'aigua del Pou de la Vila són una clara mostra de l'aprofitament intensiu de l'aigua que l'home ha realitzat en una zona de secà. El Pou de la Vila és una obra especialment important, ja que és l'única de les seves característiques que hi ha a la comarca del Segrià.

Destaca sobretot per les seves dimensions i la seva bona conservació. Es també especialment significatiu el conjunt de safareigs monolítics que hi ha a la vora i que recorden una de les activitats tradicionals que feien habitualment les dones del poble.

La situació del Pou de la Vila en una zona atractiva i a la vegada molt desconeguda pot formar part d'un itinerari potencialment interessant. En aquest sentit, no hem d'oblidar que barranc avall hi ha d'altres testimonis de l'activitat humana en la zona i que sempre s'havia utilitzat el cabdal d'aigua que passa per les capes inferiors de la vall; destaca la propera teuleria que hi ha cap a l'oest, amb les seves bases immediates, la qual un cop arranjada pot esdevenir un interessant complement d'una visita cultural i paisatgística per l'indret.

Les construccions relacionades amb la font d'aigua del Pou de la Vila, són una clara mostra de l'aprofitament intensiu del líquid element, que l'home ha realitzat en una zona de secà, com és el terme d'Almatret.

Sense cap dubte cal conservar el Pou de la Vila d'Almatret i adequar millor l'entorn per l'enriquiment cultural i del gaudir de tots aquells que el puguin visitar.

ELS "THE COMPANYS", ROCK DE SECÀ

Els *The Companys* son sis joves que cap a finals de l'any 93 van formar una banda de rock. El grup *The Companys* va iniciar-se a Maials el desembre de 1993 i a base de treball i esforç ha aconseguit convertir-se en una de les primeres bandes de Lleida que fitxa per una discogràfica de Rock Català; parlem de *Picap*. Aquest segell discogràfic de Barcelona compta, a part dels *The Companys*, amb artistes de renom com Lluís Llach, Sangraït, Raimon, Marina Rossell, Maria del Mar Bonet i Tomeu Penya.

Al llarg d'aquest temps, Benjamí Quiroga i Robert Masip junt amb David Masot, Raül Vallès, David Rovira i Jordi Moragues han dut la música elaborada en aquestes contrades arreu dels Països Catalans i part d'Espanya -com per exemple Leganès (Madrid) o Saragossa- i han compartit escenari amb artistes destacats com Els Pets, Celtas Cortos, La Fundación Tony Manero o Estopa. Tot això en gairebé 150 concerts. Tornant al tema discogràfic, el primer disc dels *The Companys* està previst per a principis del 2002 i compta amb la producció de Jordi Armengol, guitarrista i productor de Lluís Llach, i actual guitarra de Manolo García. Les lletres son compromeses i abastiran des de la pagesia fins als mateixos entrebancs de la vida quotidiana.

CURIOSITATS

L'enigma de tardor

Un circ que recorria les ciutats amb el seu espectacle, duia uns quants animals únics al món.

En total els animals sumaven onze caps i vint potes, però el cas es que hi havien el doble d'animals quadrúpedes, que de bípedes.

Així doncs, quin tipus d'animals anaven amb el circ?

La solució al proper número.

SOLUCIÓ DE :

L'enigma d'estiu

El que planteja la qüestió es un noi, que te tres germans i tres germanes, en total son set germans

EQUIP GARBINADA

Coordinació: ●.....

Glòria Arbonés, Núria Pujol i Jordi Santaulària.

Redacció: ●.....

Glòria Arbonés, Miquel Ballesté, Miquel Camarassa, Pilar Lax, Robert Masip, Marta Mur, Alicia Pons, Núria Pujol, Verònica Pujol, Mònica Rius, Jordi Santaulària.

Editorial: ●.....

Equip de redacció

Muntatge: ●.....

Ferran Pallàs

Fotos: ●.....

Miquel Ballesté

Amb la col.laboració de l'Excl. Ajuntament d'Almatret:

Telèfon/Fax : 973 13 80 13

E-mail : ajuntament@almatret.ddl.net